

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO, AVTOMATIKO IN ELEMENTE, KRANJ

Naš razgovor

Vprašuje UREDNISTVO, odgovarja predsednik DS združenega podjetja, inž. MARJAN JAPELJ

Vprašanje:

Vloga DS v združenem podjetju?

Odgovor:

Ukrepi za izboljšanje splošne gospodarske politike so imeli za posledico tudi reorganizacijo enotnega podjetja v novo obliko združenega podjetja. Z decentralizacijo sredstev in kreiranjem lastne ekonomske politike organizacij v sestavi ZP je tudi del pristojnosti centralnih samoupravnih organov prešlo na organizacije. Vloga samoupravnih organov se s tem preusmerja predvsem na razpravo in sprejetje gospodarskih in sanacijskih načrtov, spremlja uspešnost po-

vanja enotnega podjetja: obveznosti do starega žiro računa in prispevki za odplačevanje kreditov onemogočajo dinamično in likvidno poslovanje ZP.

Za nadaljnje uspešno poslovanje je nujno zagotoviti optimiranje ekonomskih učinkov, ki se odražajo predvsem v produktivnosti, ekonomičnosti ter rentabilnosti vseh organizacij s tem, da so pogojene na naslednjih postavkah:

- brezpogojno izpolnjevanje proizvodnih planov,
- realizirati sprejete sanacijske načrte,
- stalna finančna sposobnost (likvidnost),
- sposobnost poravnave vseh svojih obveznosti.

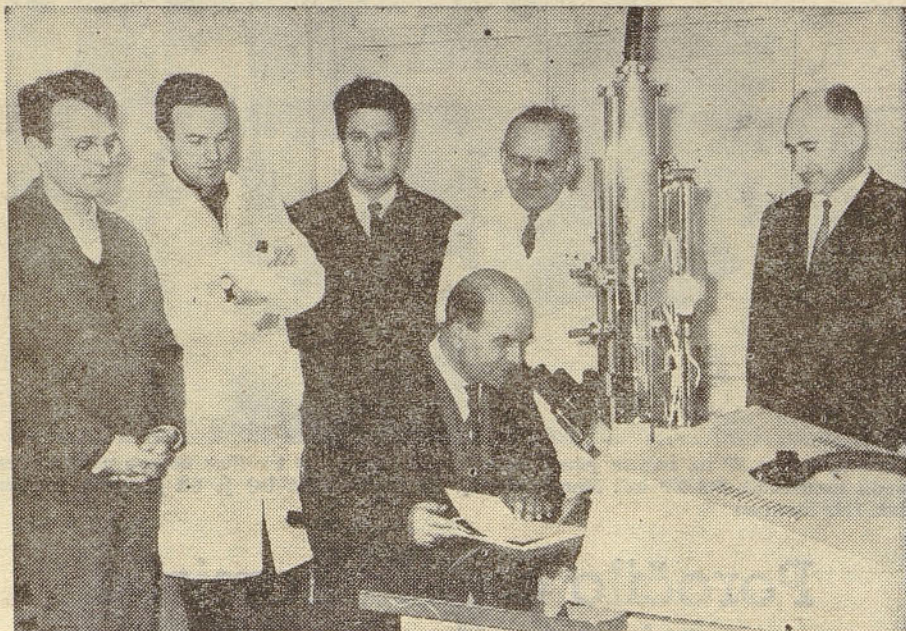
Notranja sanacija podjetja (z izboljšanjem tehnologije, z ustreznim kadrovanjem, hitrejšim obračanjem sredstev, znižanjem poslovnih stroškov itd.) predstavlja dodatno možnost zviševanja dohodka. Nekoherentnost in nehomogenost proizvodnih programov naših tovarn je nujno prilagoditi zahtevam tržišča ter opustiti proizvodnjo vseh tistih artiklov, ki nimajo možnosti plasmana doma in v inozemstvu. Preorientirati se na izvoz izdelkov predvsem na konvertibilno področje, pri čemer pa moramo zlasti paziti na kvaliteto, pravočasnost dobav in cene, ki nam omogočajo afirmacijo na zunanem trgu ter vključitev v mednarodno delitev dela. Stremeti za afirmacijo elektroindustrije doma ter ustvarjati pogoje za integracijo, kakor tudi množnost poslovnno-tehničnega sodelovanja z inozemskimi partnerji.

Vprašanje:

Kaj želite povedati kolektivu kot predsednik DS združenega podjetja?

Odgovor:

Naši delovni kolektivi vsekakor pričakujejo od predstavnikov v samoupravnih organih, da s svojo strokovnostjo in razgledanostjo prispevajo k nadaljnjemu razvoju in uspehom podjetja, kar daje garancijo za dvig standarda vseh delovnih ljudi v ISKRI.

ISKRIN ELEKTRONSKI MIKROSKOP V SARAJEVU — Na Institutu za patologijo medicinske fakultete v Sarajevu so pred kratkim montirali nov elektronski mikroskop, ki so ga izdelali v Iskrini tovarni v Kranju pod vodstvom inž. Marjana Bizjaka in po načrtih znanega strokovnjaka za elektronske mikroskope univ. prof. dr. inž. Aleša Strojnika. To je že četrti Iskrin mikroskop v obratu — Primopredaji so poleg konstruktorja prisostvovali profesorji medicinske fakultete dr. Hamid Pašić, dr. Aleksander Nikulin, inž. Marjan Bizjak in predstavniki Iskrine filiale v Sarajevu

Ali bo tudi leto 1967 tako uspešno kot preteklo?

Čeprav je leto 1966 že za nami, mislimo, da je pravilno, da se ob tej priložnosti, ko razpravljamo o gospodarskem in sanacijskem načrtu za to leto, ozremo na dosežene rezultate v preteklem letu. Na ugoden rezultat v letu 1966 je predvsem vplivala več ali manj obdržana likvidnost naših organizacij, boljša oskrba z materialom tako domačim kot iz uvoza, čeprav je bilo tudi okoli tega vprašanja veliko težav, ki so nastajale predvsem zaradi pomanjkanja dinarskih sredstev.

V preteklem letu je bil da se struktura kadrov po plan fizičnega obsega proizvodnje izpolnjen s prek 63 boljše, kot predvidevajo

šajo za združeno podjetje kot celoto 73.300 S. din.

Poprečni OD so se nasproti prejšnjim letom v letu 1966 močno dvignili, saj so znašali v letu 1964 za združeno podjetje 44.500 S. din v letu 1965 pa 54.500 S. din, vendar so še vedno pod republiškim poprečjem.

Rezultati izvršitve plana fizičnega obsega proizvodnje so, kot smo videli v preteklem letu izredno pozitivni. Ne moremo pa trditi, da je bilo tudi gospodarjenje z obratnimi sredstvi v takšni meri pozitivno, kot pa so doseženi rezultati, saj veza sredstev nasproti virom obratnih sredstev močno prekoračuje vire, kar pomeni, da niso organizacije posvetile posebne pozornosti vsklajevanju sredstev in virov.

Ta neskladnost med sredstvi in viri se je posebno povečala v IV. kvartalu preteklega leta, tako da je bil dosežen skupni koeficient obračanja za združeno podjetje le 1,73 namesto predvidenega 2,10.

Če bi se vsklajevanje sredstev in virov nadaljevalo tako tudi v letu 1967, bi to povzročilo vse večjo nelikvidnost ZP kot celote. Mišljenja smo, da je takšne pojave neusklajevanja sredstev in virov treba brezpogojno zatreti ter z vsemi razpoložljivimi sredstvi ukrepati proti posameznikom ter organizacijam kot celote. Samo z brezkompromisnim izvajanjem sprejetih načel, v zvezi z dosegom trdnjše likvidnosti ZP, bomo v stanju realizirati sanacijske načrte in v maksimalni meri (Dalje na 4. strani)

Čestitka Titu

Za 75. rojstni dan je bila 25. maja poslana tovarišu Titu naslednja brzojavka:

Tovariš

JOSIP BROZ TITO

predsednik republike

Beograd

DRAGI TOVARIŠ TITO!

Delovni kolektiv združenega podjetja ISKRA Kranj Ti ob Tvojem življenjskem jubileju najiskrenejše čestita in Ti pri Tvojem odgovornem delu za blagostanje nas vseh želi še mnogo zdravih in srečnih let.

Delovni kolektiv
združenega podjetja
ISKRA KRANJ

Tovariš Marjan Japelj dipl. inž. član Iskrinega kolektiva tovarne motorjev Železniki — novi predsednik DS združenega podjetja

slovanja razvojnih, nabavnih ter prodajnih organizacij, odloča o nadaljnji kapitalni izgradnji podjetja skratka odloča o vseh važnejših vprašanjih na nivoju ZP. Poleg naštetih nalog morata DS in UO utrjevati enotnost ter nastopati proti vsem tistim dezintegracijskim težnjam, ki bi škodljivo vplivale na nadaljnji razvoj ZP.

Vprašanje:

Aktualne naloge DS in UO na nivoju združenega podjetja?

Odgovor:

Rezultati zelo uspešnega poslovanja v preteklem letu se manjšajo zaradi obveznosti, ki jih ima ZP iz poslo-

milijardami S. din, kar pomeni 22,5% več kot v letu 1965 in 5,4% več kot je predvideval gospodarski plan za leto 1966 in ob istočasnem znižanju števila zaposlenih za 3,3% napram letu 1965 in za 2% izpod planiranega števila zaposlenih. Pozitivno je tudi dejstvo, sistemizacije delovnih mest. Tu velja pripomniti, da bi nova delovna mesta morali zasesti izključno delavci, ki imajo za ta delovna mesta ustrezno kvalifikacijo oziroma izobrazbo. Poprečni izplačani neto OD so se dvignili v primerjavi z letom 1965 za 34,5% in zna-

Upravni odbor ZP na svojem prvem zasedanju, ki ga je do izvolitve novega predsednika vodil predsednik DS ZP inž. Marjan Japelj. Za predsednika UO je bil ponovno izvoljen inž. Jože Bauman

Poročilo o delu komisije za štipendije pri DS ZP

Komisija za štipendije je povečala. Vzrok takega povečanja v tej mandatni dobi tri seje. Na sejah je obravnavala sprejem novih štipendistov za šolsko leto 1966/67, razne prošnje štipendistov, nadalje šolske uspehe, delo kluba štipendistov, na zadnji seji pa tudi razpis štipendistov za šolsko leto 1967/68.

Z ozirom na reorganizacijo podjetja v letu 1966 je bilo dano na prosto vsem organizacijam ZP Iskra, kako bo v bodoče potekalo delo v zvezi z njihovimi štipendisti. Bila sta dva principa: (1.) da organizacija sama prevzame v celoti delo s štipendisti, (2.) da za organizacijo še nadalje opravlja vse posle referat za štipendije v strokovnih službah. Večina organizacij se je odločila, da delo v zvezi s štipendiranjem opravlja še naprej referat za štipendije, samo ZZA, Elementi, Avtoelektrika in RA-sprejemniki so svoje štipendiste prevzeli sami. Komisija se je pri razpisu in podelitvi štipendij ravnala po potrebah, ki so jih nakazovale organizacije. Pri tem pa ugotavlja, da število štipendistov iz leta v leto pada, saj razpisujemo vsako leto manj štipendij. Za ilustracijo pogledimo razpise zadnjih treh let. V letu 1964 smo razpisali 250 štipendij, v letu 1965 še 150 in v letu 1966 samo še 60 štipendij. Za leto 1967 predvidevamo, da bomo razpisali, za organizacije, za katere opravlja delo referat za štipendije, 74 štipendij, ostale 4 organizacije pa še 20.

Zaradi vsakoletnega zmanjševanja razpisanih štipendij se je tudi število štipendistov močno skrčilo, saj imajo danes vse organizacije v sklopu referata samo 572 štipendistov, od tega 149 na fakultetah in višjih šolah, 143 na srednjih in 280 na poklicnih šolah. Iz teh podatkov lahko ugotovimo, da se je zmanjšalo število na fakultetah v primerjavi z letom 1964 za 50 %, enako na srednjih šolah, dočim so se štipendije na poklicnih močno

zmanjšale. Vzrok takega povečanja štipendistov je ukinitve nagrad v poklicnih šolah, ki so bile pri socialno šibkih učencih nadomeščene s štipendijami. Posebno zaskrbljujoč je velik upad štipendistov na fakultetah, posebno če verjamemo poročilom, da ima EI Niš samo na fakultetah 2000 štipendistov, ima pa že danes boljšo strukturo VS kadrov kot ZP Iskra.

Problem je v tem, da smo s 1. 1. 66 ukiniteli obvezen prispevek organizacij v višini 2 % od bruto OD za izobraževanje in štipendije, ki se je zbiral na nivoju podjetja. Danes je ta procedura taka, da referat za štipendije vsak mesec vsaki organizaciji posebej pošilja fakturo za štipendije prihodnjega meseca. Ker organizacije nimajo finančnih sredstev, kasnijo z nakazilom denarja, referat pa kasni z izplačilom štipendij.

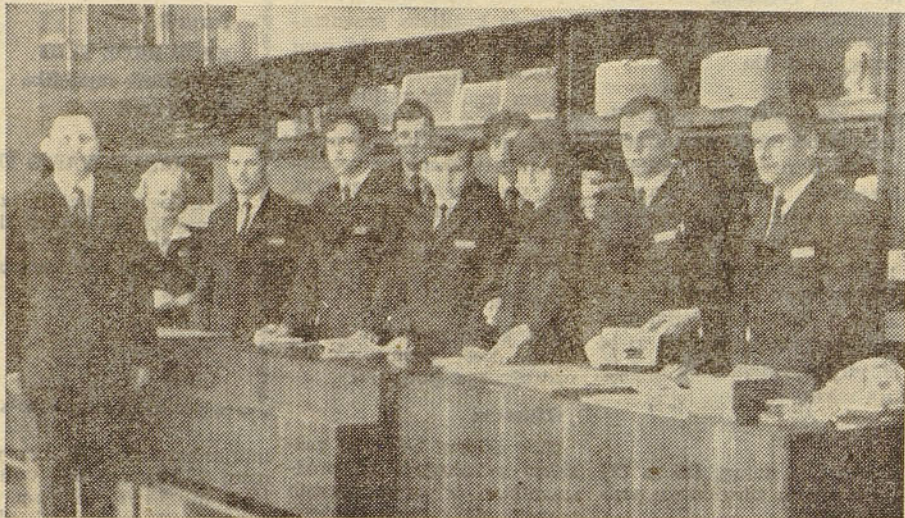
Da smo do marca izplačali štipendije (sicer tudi z 10-dnevno zamudo) kljub takim zaostankom s strani organizacij, je bilo mogoče samo zato, ker se je zbralo nekaj sredstev od tistih študentov, ki jim je bila prekinjena pogodba, pa so vračali že prejete zneske.

V lanskem letu so nastale še nekatere težave pri zaposlovanju štipendistov, ki so šolanje zaključili. Zaposeliti ni bilo mogoče dve štipendistki, ki sta zaključili TSK in enega socialnega delavca. Večji problem pri zaposlovanju pa je imel ZZA, ki ni bil v stanju zaposliti vseh svojih štipendistov niti pri sebi niti v drugih organizacijah ZP. V letošnjem letu ne predvidevamo težav pri zaposlovanju štipendistov, razen tistih, ki se šolajo v poklicnih šolah in to predvsem s poklicem iz področja elektrostroke.

Kakor pretekla leta so naši štipendisti tudi v lanskem letu opravljali počitniško prakso v organizacijah, katere jih štipendirajo. Prav tako smo uspeli dobiti pri naših inozemskih partnerjih 13 praks, in sicer 3 v Švici, 1 na Finskem, 3 v Angliji in 6 v Nemčiji, ki so bile vse realizirane, razen 2 v Nemčiji. Tudi za leto 1967 smo prosili inozemske partnerje, da omogočijo našim štipendistom prakso pri njih.

Naši štipendisti so organizirani v Klubu štipendistov ZP Iskra. Klub se bavi predvsem z obiski naših organizacij. Za drugo dejavnost pa nimajo prostorov. Težave so tudi pri komuniciranju, saj imamo štipendiste v različnih šolah in raznih krajih.

Smatramo, da bi morale organizacije ponovno razpravljati o bodoči politiki štipendiranja, pri tem pa upoštevati, da tudi danes ni na razpolago že formiranih kadrov in da bodo tudi v bodoče odvisne od štipendistov. Glavno vodilo pa jim mora biti: KADRI RESUJEJO VSE!

V naši industrijski prodajalni v Ljubljani so dobili pred kratkim uslužbenci nove lične enotno krojene suknjiče modre barve in moški tudi enotne kravate. Poleg tega nosi vsak uslužbenec na prsih še kovinsko ploščico z znakom Iskre, svojim imenom in funkcijo, ki jo opravlja v trgovini. Ta majhna sprememba, ki jo je narekovala praksa v drugih podjetjih bo nedvomno prispevala na svoj način k boljšemu poslovanju naših uslužbencev in hkrati tudi k večjemu ugledu podjetja.

Razpis

ŠOLSKI CENTER ZDRUŽENEGA PODJETJA
ISKRA KRANJ V KRANJU

bo sprejel za šolsko leto 1967/68 naslednje število učencev:

v tehniško šolo elektrotehniške in strojne stroke v Kranju:

25 v elektrotehniški oddelék in
50 v strojni oddelék;

v poklicno šolo elektrotehniške in kovinarske stroke v Kranju:

15 za poklic orodjar
13 za poklic finomehanik
11 za poklic strojni ključavničar
16 za poklic rezkalec
22 za poklic strugar
16 za poklic elektromehaničar in
12 za poklic telekomunikacijski mehanik;

v poklicno šolo elektrotehniške in kovinarske stroke v Ljubljani:

14 za poklic orodjar
14 za poklic finomehanik
28 za poklic strojni ključavničar
28 za poklic elektromehaničar
14 za poklic telekomunikacijski mehanik in
14 za poklic RTV mehanik.

Izbiri kandidatov bo opravila posebna komisija za sprejem na osnovi uspehov pri sprejemnem izpitu. Sprejemni izpit za navedene šole obsega:

— izpit iz slovenskega jezika
— izpit iz matematike in
— psihotehnični pregled.

Kandidati za vpis v eno izmed navedenih šol morajo do 21. junija 1967 predložiti naslednje listine:

— prijavo za vpis v I. letnik, kolkovano z državnim kolekom za 0,50 N din (prijavo, tj. obrazec št. 1,20, kupijo kandidati v knjigarni). V prijavi morajo kandidati za vpis v tehniško šolo navesti, v kateri oddelék se vpisujejo, kandidati za vpis v poklicni šoli pa poklic, ki se ga želijo izučiti
— rojstni list ali izpisek iz matične knjige
— spričevalo o dokončani osemletki in
— zdravniško potrdilo.

Vpišejo se lahko kandidati, ki niso starejši od 18 let.

Prijave za vpis v tehniško šolo elektrotehniške in strojne stroke v Kranju in poklicno šolo elektrotehniške in kovinarske stroke v Kranju sprejema Šolski center združenega podjetja Iskra v Kranju, Savska loka 2, prijave za vpis v poklicno šolo elektrotehniške in kovinarske stroke v Ljubljani pa vodstvo šole v Ljubljani, Linhartova 35.

Vse morebitne dodatne informacije lahko dobijo kandidati v šolskem centru združenega podjetja Iskra Kranj ali prek telefona št. 21-567 — Kranj.

Razpis štipendij

ZDRUŽENO PODJETJE ISKRA KRANJ — Industrija za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko, avtomatiko in elemente

STUDENTJE, DIJAKI

Za šolsko leto 1967/68 razpisujemo za organizacijo ZP ISKRA naslednje štipendije:

TOVARNA ELEKTROTEHNIČNIH IN FINOMEHANIČNIH IZDELKOV KRANJ

- fakulteta za elektrotehniko — šibki tok 5 štipendij — smer telekomunikacije
- fakulteta za elektrotehniko — jaki tok 2 štipendiji — merilna tehnika
- fakulteta za strojništvo 7 štipendij — tehnološka smer
- fakulteta za naravoslovje in tehnologijo 2 štipendiji — tehniška fizika
- 2 štipendiji — kemijska tehnologija
- ekonomska fakulteta 7 štipendij
- tehniška šola — elektro stroke 2 štipendiji — šibki tok
- 1 štipendija — jaki tok
- tehniška šola za strojništvo 5 štipendij
- tehniška šola za kemijo 1 štipendija

TOVARNA ZA ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO LJUBLJANA, PRŽAN

- fakulteta za strojništvo 3 štipendije — tehnološka smer
- fakulteta za naravoslovje in tehnologijo 1 štipendija — tehniška fizika
- ekonomska fakulteta 1 štipendija
- tehniška šola za strojništvo 4 štipendije

TOVARNA ELEKTRIČNIH MERILNIH INSTRUMENTOV OTOČE

- fakulteta za strojništvo 1 štipendija — tehnološka smer

PRODAJNO SERVISNA ORGANIZACIJA LJUBLJANA

- fakulteta za elektrotehniko — šibki tok 1 štipendija — smer telekomunikacije
- 1 štipendija — smer splošna, elektronika in mikrovali
- ekonomska fakulteta 2 štipendiji
- tehniška šola elektro stroke 2 štipendiji — šibki tok
- ekonomska šola 2 štipendiji
- administrativna šola 1 štipendija

NABAVNA ORGANIZACIJA KRANJ

- fakulteta za elektrotehniko — šibki tok 1 štipendija — smer telekomunikacije
- ekonomska fakulteta 2 štipendiji

TOVARNA POLPREVODNIKOV TRBOVLJE

- fakulteta za elektrotehniko — šibki tok 3 štipendije — smer splošna elektronika
- fakulteta za elektroniko — jaki tok 3 štipendije — smer merilna tehnika
- fakulteta za strojništvo 4 štipendije — tehnološka smer
- fakulteta za naravoslovje in tehnologijo 1 štipendija — tehniška fizika
- 4 štipendije — tehniška kemija
- ekonomska fakulteta 4 štipendije
- tehniška šola — elektro stroke 10 štipendij — šibki tok
- 5 štipendij — jaki tok
- tehniška šola za kemijo 10 štipendij

(Dalje na 5. strani)

Zakaj je Japonska tako uspešna?

V zadnjih desetih letih se je na Japonskem izredno povečala proizvodnja in izvoz izdelkov elektronske industrije za široko potrošnjo, profesionalno elektroniko in elementov za elektroniko. Čeprav je v letu 1964 prišlo do zastoja, ki se je nadaljeval v letu 1965, so očitni znaki, da so težave premagane in se nadaljuje s prejšnjo stopnjo rasti. Nadalje je prišlo do opazne usmeritve k boljši kakovosti in dražjim napravam, kar je razvidno iz dejstva, da povečano stopnjo rasti izvoza po vrednosti spremlja manjša stopnja rasti izvoza po številu izdelkov.

Ceprav je Japonska pričela s televizijskimi oddajami šele leta 1957, se je proizvodnja TV sprejemnikov, ki so jih letno izdelali, dvignila od 1,205 milijona v letu 1958 na 5,5 milijona v letu 1965, od katerih so jih 1,5 milijona izvozili. Proizvodnja radijskih sprejemnikov je v istem obdobju narasla od 4,897 milijona na 28 milijonov, od katerih so jih približno 60 odstotkov izvozili. Podoben vzpon so dosegla tudi druga področja elektronske industrije.

Vse to so dosegli s številom delavcev, ki se je povzpelo na 200.000 in delajo v 3.000 podjetjih. Najnovejši pregled teh podjetij kaže, da samo približno 3 odstotki podjetij zaposlujejo več kot 300 delavcev in 60 odstotkov od celotnega števila delovne sile. Z drugimi besedami, elektronska industrija je razdeljena na nekaj velikanov in veliko število zelo majhnih podjetij.

Vzrokov za Japonske uspehe je veliko in bi jih bilo težko naštet po vrstnem redu pomembnosti. Eden, ki je zelo očividni, izhaja neposredno iz hudega opustošenja, ki je večino japonskih industrijskih področij prizadelo med vojno. Večina tovarn je bila tako zgrajenih po vojni, deloma s podporo ameriških investicij in pomočjo ter z okoriščenjem ameriških izkušenj. Omeniti moramo, da je Japonska edinstvena med glavnimi industrijskimi deželami »zahoda«, ker se je njena industrijska revolucija izvršila po vojni in je bila zlasti elektronska industrija resnično rojena v zadnjih dvajsetih letih. To ji je dalo prednost v tem, kot vsem kasnejšim prišlekom, da so potem, ko so končno opremljeni, v vseh pogledih bolj opremljeni od tistih, ki so bili prvi na nekem področju in jih sedaj ovirajo stare uvedene industrijske navade.

Poleg tega, da imajo moderne obrate, imajo Japonci tudi napreden pristop k tehnološki vzgoji, znanstvenim fakultetam in tehniki, ki je že dolgo časa razvit na vseh večjih univerzah in mnogih šolah. Veliko število univerz ima oddelke, ki so namenjeni samo za elektroniko in vsaj 500 šol je namenjenih za vzgojo elektronskih tehnikov. Rezultat tega je, da približno 1.500 študentov diplomira letno na univerzah, ki so specializirane za elektroniko ali radiotehniko in nadaljnjih

600, ki diplomirajo na tehniških višjih šolah. Dodatno k temu letno diplomira 3.000 študentov iz elektrotehnike na visokih šolah in okoli 3.000 na tehniških višjih šolah.

PROFESORJI SO DIREKTORJI

Veliko raziskav in praktičnega razvoja delajo na diplomskem študiju na univerzah, ki so zelo tesno povezane z industrijo. Veliko podjetij ima univerzitetne profesorje za tehnične direktorje; univerze so zelo tesno povezane z raziskovalnimi in razvojnimi oddelki podjetij, za katere je značilno, da imajo velike razvojne organizacije.

Industrijsko življenje na Japonskem je znano po lojalnosti zaposlenih do svojih delodajalcev in kolegov v organizaciji. Ta odlika izhaja iz tradicionalnega poudarka na družinski vezi. Tako na primer prav vsaka japonska družina skrbi za svoje starejše sorodnike na lastnem domu in dejansko ni primeraj da bi kdo starejše ljudi dal v javno oskrbo.

V tovarni je na primer običaj, da vodja oddelka priporoči zaposlenih deklet na stopa kot varuh in da so starši šele na drugem mestu. Drug pojav teh značilnosti je v težnji, da so plače zaposlenih bolj odvisne od števila službenih let in statusa, ki so ga dosegli na posameznih področjih udejstvovanja, kot pa od njihovega mesta na organizacijski lestevici. Rezultat tega je, da zaposleni redko menjajo zaposlitev. Čeprav to teži k ustvarjanju mrtvila v organizaciji podjetja, izgleda, da se slabe strani tega kompenzirajo z zelo pozici-

(Dalje na 5. strani)

III. letne športne igre ZP Iskra

Na pobudo sindikalnih družnic so se pričele priprave za izvedbo III. letnih športnih iger ZP ISKRA. O tem so razpravljali na sindikalnem odboru ZP ISKRA, kjer je bil sprejet sklep, da se organizira omenjena prireditev. Hkrati je bila zadolžena komisija za šport in rekreacijo pri odboru, da začne s pripravami.

Komisija je na svoji seji sklenila, da se igre organizirajo oz. izvedejo v Ljubljani (I. so bile v Kranju, II. v Novi Gorici). Celotno organizacijo iger prevzame ZZA. Igre naj se izvedejo predvidoma v soboto, 8. in v nedeljo, 9. julija 1967. V nadaljevanju je bilo sklenjeno, da bodo zastopane naslednje discipline: mali nogomet (ekipa šteje 6 članov), odbojka, keglanje, namizni tenis in streljanje.

Zadevno so bili poslani dopisi v vse organizacije, ki bodo sporočile, v katerih disciplinah mislijo sodelovati. Odločitve potrebuje komisija za izdelavo predračuna, ki bo pokazal, koliko disciplin bo možno vključiti v tekmovanje z ozirom na razpoložljiva finančna sredstva.

Način financiranja bo tak, kot je bil za zimske igre. Iz skupnih sredstev se bodo krili stroški za priprave in za celotno organizacijo in izvedbo iger, stroške prevoza ekip iz posameznih organizacij in stroške bivanja pa bodo prevzele same sindikalne organizacije. Ker je Ljubljana nekako v centru vseh organizacij, bodo potrebna manjša finančna sredstva za vse, posebno za organizacije iz Ljubljane, teh pa je skoraj polovica. Prav tako se bodo iz Gorenjske in Horjula v soboto zvečer lahko vračali in v nedeljo zjutraj spet prišli nazaj, kar bo cenejše od prenočišč. Le oddaljenejši bodo morali prespati v Ljubljani.

Komisija za šport in rekreacijo bo na naslednjem sestanku sprejela propozicije za posamezne discipline ter na podlagi priprav izdelala orientacijski predračun.

Obenem obveščamo vse smučarje in ostale člane sindikata ZP ISKRA, da so V. zimske športne igre v Kranjski gori letos stale 440.648 S din. Vračunani so vsi stroški organizacije, sodniki, nagrade itd.

Sportniki!

Začnite že sedaj s pripravami za III. letne športne igre ZP ISKRA!

Ali bo tudi leto 1967...

(Nadaljevanje s 1. strani)
Izpolniti razmeroma visoko postavljene gospodarske načrte za leto 1967.

Način reševanja vsklajevanja vezave sredstev z njihovimi viri z najmanjšim novih kreditov je za ZP popolnoma nesprejemljiv in to zaradi tega, ker so že današnje obveznosti ZP kot celote lahko rečemo maksimalne, na kar nas opozarja dejstvo, da morajo nekatere organizacije še vedno uporabljati svojo amortizacijo za poravnava zapadlih anuitet, namesto da bi sredstva razpoložljive amortizacije uporabljali za namen, za katerega so ta sredstva namenjena.

Izvrševanje plana fizičnega obsega proizvodnje v prvih štirih mesecih letošnjega leta ne kaže takšnega porasta, kot v istem razdobju lani nasproti letu 1965; dinamični plan proizvodnje je bil izpolnjen le z 92 % oz. je bil za 5,6 % večji kot v istem razdobju preteklega leta. Istočasno ugotavljamo pozitivno dejstvo, da večina organizacij sicer zniža ustrezno tudi zaloge na R 3, vendar pa približno za isti znesek povečuje nedovršeno proizvodnjo, kar pomeni stagnacijo v vezavi sredstev. To pa je vsekakor še vedno negativen pojav pri izvajanju sanacijskih načrtov.

Zaloge gotovih izdelkov in kupci se bistveno povečujejo in smatramo, da bi v

zvezi s tem morala Prodajno servisna organizacija z organizacijami ugotoviti, za katere artikole bi se z ozirom na njihovo tržno sposobnost, morala ustaviti proizvodnja, istočasno pa poskrbeti, da bodo naše terjatve do kupcev poravnane v dogovorjenih rokih.

Ob tej priložnosti velja poudariti, da ni primarnega pomena izvrševanje plana fizičnega obsega proizvodnje, pač pa ustvarjanje dohodka, ki omogoča poravnava vseh obveznosti, ki jih organizacije poravnava iz dohodka ter zagotovitev predvidenih OD. Delilno razmerje med OD in skladi mora biti takšno, da ostane dohodek zadošča za pokrivanje vseh obveznosti.

Neizvajanje sanacije kaže, da imamo v ZP organizacije oziroma posameznike, ki so še vedno pristaši »skupnega žaklja« čepav ukrepi reforme delujejo že skoraj dve leti in bi v tem času morala vsaka organizacija pokazati sposobnost samostojnega življenja, tako v pogledu produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti.

Čepav se vsi kazalniki v glavnem izboljšujejo, je vendar ta kvalitetni premik prepočasen in bo pot do polne konsolidacije, predvsem pa likvidnosti ZP mnogo daljša od predvidevanj, kar pa povzroča ne samo težave pri normalnem poslovanju organizacij ampak tudi visoke stroške in s tem zniževanje dohodka organizacij.

Organizacije, ki prekoračujejo vezana sredstva nasproti virom, spravljajo v negotovost ostale organizacije in ZP kot celoto, zato bo potrebno za dosledno izvajanje uveljavljanja principov gospodarske reforme in smernic CDS za ekonomično poslovanje podjetja kot celote, proti takim organizacijam ukrepati tako, kot to zahtevajo interesi ZP in ekonomika časa, v katerem se nahajamo.

A. V.

Iz montaže avtoelektričnih izdelkov — Nova Gorica

Obvestilo

Z željo, da bi ustregli številnim članom ZP ISKRA in tovarne Rudi CAJAVEC bo organizirala PSO prek industrijske prodajalne ISKRA v Ljubljani, na Titovi c. 19 od 1. junija do konca letošnjega leta akcijo za prodajo izdelkov »ISKRA« in »RUDI CAJAVEC« po znatno nižjih cenah in prodajo na obroke.

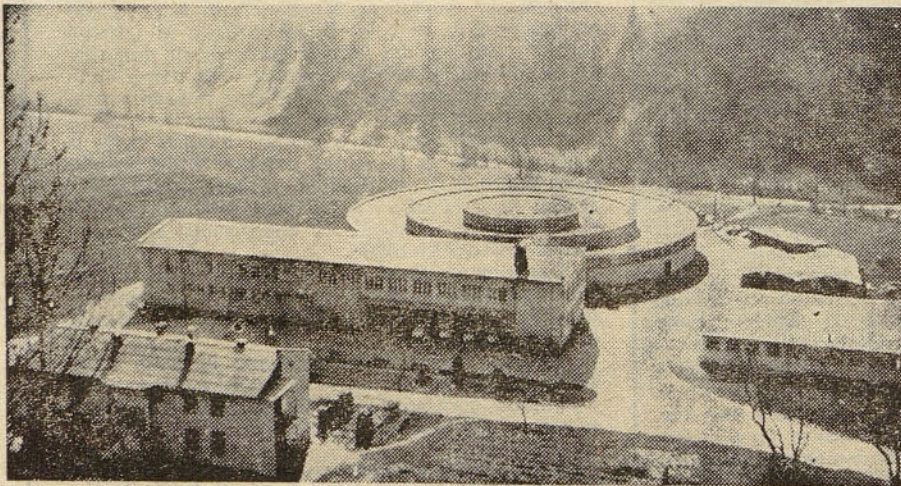
Člani organizacij ISKRA in RUDI CAJAVEC bodo v naslednjih dneh že lahko kupili izdelke s 5–50 % popustom ob takojšnjem plačilu z gotovino ali pa iste izdelke po tovarniških cenah z obveznim 20 % prometnim davkom na 6 mesečno brezobrestno plačilo na obroke brez pologa.

Seznam izdelkov kreditne in cenejši prodaje bo zajel: telefonske aparate, 8 mm kinoprojektorje, več vrst radijskih sprejemnikov, televizorje RUDI CAJAVEC, televizorje OLIVER, TV stabilizatorje, več vrst električnih gramofonov, konverterje za II TV program, mehanske ure (JERICE), loščilnike za parket, sesalnike, mešalnice, ventilatorje, zvočne omarice, električne brivnike BRAUN-ISKRA, vse vrste električnih števec in stikalne ure, univerzalne merilne instrumente, avtoelektrične sestavne dele, rotacijske stroje in elemente za odpravo motenj.

Za vse izdelke bo veljalo običajno jamstvo, prodaja pa bo potekala prek organizacij, tovarn in obratov kamor bo PSO — industrijska prodajalna dostavljala naročene izdelke, izdelke na vpogled in preizkušnjo.

V naslednji številki našega glasila bomo objavili podrobnejše informacije o kreditni in znižani prodaji ter celoten seznam izdelkov s cenami, hkrati pa bo PSO — industrijska prodajalna obvestila še vse sekretariate organizacij o pogojih kreditiranja.

ISKRA — Prodajna servisna organizacija Ljubljana

Pogled na tovarno elektromotorjev v Železnikih

Komunalni zavod za socialno zavarovanje obvešča zavarovance

V skladu z določili zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja (Ur. list SFRJ, številka 52-618/66), v skladu s sklepom skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Kranj, sprejetim na zasedanju 30/12-1966 (Uradni vestnik Gorenjske, št. 1/67) ter na podlagi določil pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o ugotavljanju osnov in o obračunavanju in plačevanju prispevkov za socialno zavarovanje (Ur. list SFRJ, št. 11/67) morajo plačevati dodatni prispevek za zdravstveno zavarovanje tisti zavarovanci socialnega zavarovanja delavcev, ki so člani gospodinjstev, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, če niso oproščeni plačevanja prispevka iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti. Ta dodatni prispevek plačujejo zavarovanci iz svojih čistih prejemkov, vplačujejo pa ga zavezanci, pri katerih so zavarovanci v delovnem razmerju.

Podatke, potrebne za odmero tega dodatnega prispevka morajo prijaviti komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje Kranj sami zavarovanci, ki morajo plačati prispevek.

Rok za prijavo podatkov je 31. maj 1967.

Dodatni prispevek za zdravstveno zavarovanje bodo plačevali zavarovanci na podlagi sklepa skupščine KZSZ v naslednjih primerih in višini:

— če znaša katastrski dohodek gospodinjstva, katerega član je zavarovanec, od 200,00 do 1.000,00 novih din po stopnji 0,88 % od čistih osebnih prejemkov;

— če znaša katastrski dohodek gospodinjstva, katerega član je zavarovanec, nad 1.001,00 ND pa po stopnji 1,84 odstotka od čistih osebnih prejemkov.

Pozivamo vse zavarovance, da čimprej pošljejo Komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje Kranj, Stara cesta 11, potrebne podatke, ki morajo vsebovati:

1. Ime in priimek zavarovanca,
2. Natančen naslov gospodinjstva, v katerem zavarovanec živi,
3. Višino katastrskega dohodka gospodinjstva,
4. Naslov delovne organizacije ali drugega delodajalca, pri katerem je zavarovanec v delovnem razmerju.

Stane Zajc je zaposlen v tovarni električnih aparatov v Ljubljani. Čeprav je od rojstva slep, opravlja delo telefonista v tovarni nadvse zadovoljivo, ker pozna vse važnejše telefonske številke podjetja na pamet.

Zakaj je Japonska tako uspešna?

(Nadaljevanje s 3. strani)

zitivnim podjetniškim navdušenjem, ki je značilen za vso Japonsko.

BARVNI KLOBUKI

Ta navada je dejansko tako pomembna, da zelo malo podjetij plačuje delavce po kosu in je razlika v plači med učinkovitim in neefektivnim delavcem zelo majhna. Vendar je težnja, da delavce razvrstijo glede na njihovo učinkovitost tako, da jim dajo znake priznanja s tem, da nosijo različno obarvane trakove na rokavi ali različno obarvane klobuke. Položaj, ki ga tako dosežejo, je združen z odgovarjajočimi prednostmi pri takih stvarih, kot je pozornost pri poroki, olajšave, ki jih bodo dobili dvakrat na leto na izletih, ki jih bo priredilo podjetje in na splošno pri privilegijih, ki jih bodo uživali. Druga lastnost japonskega delavca je njegova naravna spretnost za drobno delo, ki izhaja iz njihove tradicionalne obrti. To jim daje nekaj prednosti pri izdelavi miniaturnih, subminiaturnih in mikrominiaturnih sestavnih delov, ki so zanje tako značilni.

DOPISUJTE V »ISKRO«!

Naslov uredništva: Kranj, Savska loka — Telefon št. 22-221 — int. 333

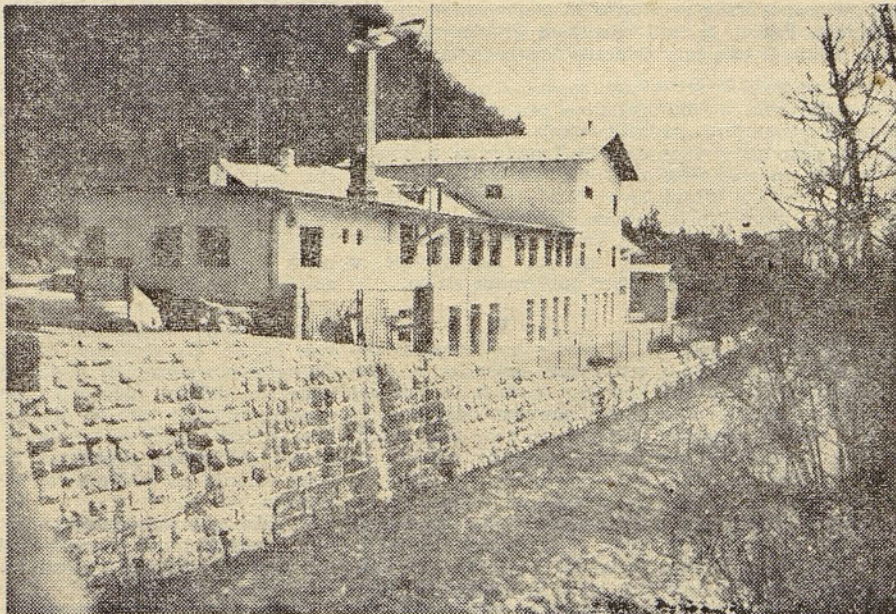
Prednost, ki jo uživa Japonska industrija, je tudi v tem, da lahko delavce v neki tovarni predstavlja samo en sindikat. Na ta način lahko pride samo do nesoglasij med sindikati pri odločitvi, kdo bo predstavljal delavce v tovarni, če ti kažejo željo po takem predstavištvu. V tovarnah tako ni nesoglasij med sindikati, ki lahko privedejo do prekinitve proizvodnje in je na tej osnovi sodelovanje med vodstvom in sindikati bolj neposredno in manj zapleteno.

Visoko število prebivalstva in prizadevnost, da izkoristijo prednosti hitro razvijajoče se tehnike, omogočajo Japonci da hitro pridobi izkušnje s svojimi izdelki na domačem tržišču, predno jih usmeri v izvoz. Njihove prve napake so jih izučile in se zelo zavedajo svojega predvojnega »slovesa«, ki so si ga pridobili s slabim posnemanjem zahodnih izdelkov. Kvaliteta izdelkov za izvoz je v stalnem porastu in japonsko ministrstvo za trgovino in industrijo (MITI) je podvzelo potrebne mere, da to doseže. Tako je na primer inšpekciji MITI omogočeno, da po naključju izbira izdelke iz izvoznih tovorov in jih testira glede na zahteve za kate-re so bili prodani. Če ugotovijo v tej zvezi napake lahko pride od tega, da podjetje izloči iz nadaljnjega izvoza, kar lahko privede do tega, da podjetje propade, če ponovno z izboljšano kvaliteto ne pridobi izvoznega trga. Poleg tega pa japonska vlada daje znatna sredstva za nov razvoj in skrbstvo za propagando. Lep primer pobude v tej smeri je vrsta ladij, ki

so v svetu predstavljale plavajoče trgovinske sejme. Prvo tako ladjo so v ta namen priredili leta 1956. Taka potovanja po svetu so sledila vsaki dve leti vse do leta 1963, ko je bila v ta namen posebno zgrajena 12.000 tonska ladja »Sakura Maru«, ki jo sedaj uporabljajo za stalni potujoči semenj v vseh večjih industrijskih državah. Vsakoletna potovanja segajo celo do Kopenhagna s postanki v pristaniščih ostalih evropskih držav.

S tako očitno prisotnim tehnološkim duhom in odločnostjo za uspeh, ni nič presenetljivega, da je Japonska napravila tako hiter napredek v izvozu, zlasti v elektronski industriji.

Po »Electronics Weekly«

Naš obrat urnih mehanizmov v Lipnici pri Kroplu

Razpis štipendij

(Nadaljevanje s 3. strani)

TOVARNA KONDENZATORJEV SEMIC

- fakulteta za elektrotehniko — šibki tok
1 štipendija — smer splošna elektronika
- fakulteta za elektrotehniko — jaki tok
1 štipendija — smer merilna tehnika
- fakulteta za strojništvo
1 štipendija — tehnološka smer
- fakulteta za naravoslovje in tehnologijo
1 štipendija — kemijska tehnologija
- pravna fakulteta
1 štipendija
- ekonomska fakulteta
2 štipendiji
- tehniška šola — elektro stroke
1 štipendija — šibki tok
1 štipendija — jaki tok
- višja administrativna šola
1 štipendija

Kandidati za štipendije naj pošljejo svoje vloge na naslov: Združeno podjetje Iskra — strokovne službe — referat za štipendije Ljubljana, Miklošičeva 28, kjer dobijo tudi vse informacije.

K vlogi naj priložijo polletno spričevalo oz. potrdilo o vseh do sedaj opravljenih izpitih z ocenami, potrdilo o premoženjskem stanju in o višini osebnih dohodkov staršev. V vlogi naj bo navedeno, za katero tovarno želi kandidat biti štipendiran.

Upoštevali bomo samo tiste vloge, katerim bodo priloženi vsi potrebni dokumenti. Razpis velja do 12. 6. 1967, kandidati pa bodo obveščeni o sklepu komisije za štipendije do 1. 7. 1967.

Udeleženci mednarodnega simpozija o komunalnem sistemu v »Iskri«

V petek, 26. maja so prispele v Kranj udeleženci mednarodnega simpozija o komunalnem sistemu, ki ga prireduje Ljubljana, Kranj in Stalna konferenca mest. Simpozij se je začel že v torek v Ljubljani in se ga je udeležilo okrog 50 ljudi iz 24 mest. Izvršni komite svetovne federacije pobratenih mest je namreč v lanskem oktobru na zasedanju v Švici pooblastil Jugoslavijo, da pripravi simpozij o problemih lokalne samouprave in komunalnega sistema.

V prostorih občinske skupščine v Kranju jih je sprejel tudi predsednik občinske skupščine Slavko Zaklarič, ki jih je seznanil z nekaterimi značilnostmi kranjske občine.

Udeleženci simpozija so si nato ogledali tudi tovarno »Iskra« v Kranju, Gorenjski muzej in zdravstvene domove. Povsod so se zanimali za komunalno gospodarsko problematiko, razvoj stanovanjske gradnje, družbene službe in samoupravljanje.

Ekipa šolskega centra »Iskra« osvojila drugo mesto

V torek je bilo zaključno prvenstvo srednjih šol v atletiki za pokal Slovenije. Na stadionu Olimpije se je zbralo okoli 80 tekmovalcev iz tistih slovenskih šol, ki so se plasirale v finale. Sodelovalo je šest šol, in sicer: Gimnazija Novo mesto za področje Dolenjske, Elektrogospodarski šolski center Nova Gorica — za območje Primorske, Srednje telesna šola Maribor — za področje Štajerske in Prekmurja, II. gimnazija Ljubljana — za območje Ljubljane, gimnazija Poljane in ekipa SC ISKRA KRANJ za območje Gorenjske.

Tekmovanje je otvoril direktor Zavoda za šolstvo Slovenije tov. Lužnik, ki je opisal pomen tekmovanja in zaželel nastopajočim veliko uspeha. Že drugič zapored je prvo mesto in pokal osvojila ekipa Srednje telesne šole Maribor, drugo mesto pa je osvojila ekipa Šolskega centra »Iskra« Kranj. Najuspešnejši za SC ISKRA so bili Dušan Prezelj v skoku v višino z rezultatom 180 cm, kar je nov rekord šole, isti tekmovalci pa je postavil nov rekord v skoku v daljavo z rezultatom 634 cm, Danilo Pori pa je v teku na 100 m z rezultatom 11,7 dosegel nov rekord šole. Soliden je bil tudi Drago Zumer v teku

na 300 m z rezultatom 37,5. Ekipa si je priborila nastop na državnem prvenstvu v Beogradu 28. maja. To je za sedaj eden največjih uspehov atletov na tej šoli. Vsekakor gre velika zasluga za dobro uvrstitev prof. Zupanu, ki ekipo trenira in jo vodi.

REZULTATI: moški:

100 m: Jaras (STSM) 11,0; 2. Pisić (GP 11,1... 5. Pori 11,7 (SCI), 6. Erbežnik 11,8 (SCI); 300 m: 1. Medvešček

(E. C.) 36,1, 2. Dušan Bizjak (STSM) 37,0, 3. Drago Zumer (SCI) 37,5... 5. Danen (SCI) 38,8; 1000 m: 1. Stupan (STSM) 2:34,6, 2. Primož Majerič (SCI) 2:36,9, 3. Tone Spik (SCI) 2:42,1; Višina: IV. Dušan Prezelj 180 cm, 5. Matej Fister 160 cm; Krogla 1. Matej Fister (SCI) 14,70 m... 5. Danilo Pori (SCI) 13,09 m; Štacija 4x100: 1. STS Maribor 44,5, 2. Gimnazija Poljane 45,8, 3. SCI Kranj 46,1; Daljina: Jaras 6,45 m (STSM), 2. Prezelj (SCI) 6,34 m... Ferjan 6,10 m.

Vrstni red ekip po točkovanju za prvenstvo Slovenije: 1. 10.327 točk STS Maribor, 2. 9.603 točk SCI Kranj, 3. Gimnazija Poljane, 4. Gimnazija Novo mesto, 5. II. gimnazija Ljubljana, 6. Elektrogospodarski center Nova Gorica.

M. K.

»Elektromehanika« Kranj — (mali nogomet). Vse kaže, da gola ne bo... »Podplat« branilca namreč tega ne dopušča

1 S K R A — glasilo delovne ga kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko telekomunikacije elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Tisk in kličej: »CP Gorenjski tisk« Kranj

Ugoden nakup hladilnikov (80 in 130 litrov) štedilnikov, pralnih strojev in centrifug

Po dogovoru med predstavniki ZP ISKRA (sindikata) in Elektroindustrije in splošno montažo iz Maribora je bilo dogovorjeno, da nam nudijo navedene proizvode pod zelo ugodnimi pogoji. Cene so tovarniške in so nižje kot v trgovini, poleg tega je možno obročno odplačevanje (3 obroki). Obročno odplačevanje je mesečno, in sicer:

- prvi obrok je 30 % od navedene cene, plačljiv ob prevzemu blaga,
- drugi obrok 40 %,
- tretji obrok (zadnji) 30 %.

Nabavite lahko naslednje izdelke:

- kompresorski hladilnik tip KT-130 S din 116.000
- absorpcijski hladilnik tip AT-80 S din 78.000
- štedilnik ES-175, 4 plošče, steklo, termosta, eno brzo grelni ploščo S din 65.000
- pralni stroj Maris sistem »Rondo« A-04 kapaciteta 3,5 kg suhega perila brez ročnega ožemalca S din 80.000
- centrifuga CN-03 kapaciteta 3 kg z nožno zavoro S din 40.000

V navedenih cenah je že vključen 20 % zvezni prometni davek.

Vsi navedeni proizvodi so normalne kvalitete.

Vse predsednike sindikalnih podružnic naprošamo, da zberejo prijave oz. kaj posamezni interesi naročajo. Seznaje je treba poslati na Sindikalni odbor ZP ISKRA Linhartova 35, Ljubljana, tel. št. 310-285 do 10. junija 1967. Če bo več naročnikov iz ene organizacije, bo možna direktna dostava.

Vsak prijavitelj bo podpisal dogovor, da mu v delovni organizaciji, kjer je zaposlen, v treh zaporednih mesecih odtegujejo od njegovih mesečnih dohodkov določeno vsoto za plačilo naročenega proizvoda. Ker je to le enkratna akcija, prosimo vse zainteresirane, da do določenega roka oddajo prijave.

Poslužite se ugodnega nakupa!

Sindikalni odbor ZP ISKRA

O odgovornosti strokovnih služb

(Nadalj. s prejšnje številke)

V III. poglavju je obdelana problematika pravne odgovornosti v vseh oblikah, t. j. disciplinska odgovornost, materialna odgovornost, odgovornost za prekrške, odgovornost za gospodarske prestopke in odgovornost za kazniva dejanja. Psebej je tudi omenjena problematika poslovnega rizika. O tem se v referatu navaja naslednje:

Pri vsem tem pa bi se omenilo, da je treba tako pri delu delavcev v proizvodnji, pa tudi pri delu delavcev v strokovnih službah podjetij upoštevati tudi tako imenovani poslovni rizik. Razumljivo je, da v okviru poslovanja podjetja nastaja določena materialna škoda, za katero pa delavec ne odgovarja. To upošteva tudi temeljni zakon o delovnih razmerjih. V členu 94 določa temeljni zakon o delovnih razmerjih kot pogoj za materialno odgovornost namem ali veliko nepazljivost. Majhna nepazljivost ne predstavlja pogoja za materialno odgovornost in gre nastala škoda na račun poslovnega rizika v poslovanju podjetja. Tudi je za škodo, ki jo povzroči delavec na delu oziroma v zvezi z delom tretjim fizičnim ali pravnim ose-

bam, možno zoper delavca z regresno pravico uveljavljati zahtevek le, kakor to določa člen 98 Temeljnega zakona o delovnih razmerjih, če je delavec škodo povzročil namerno ali iz velike nepazljivosti. Tudi v tem primeru spada majhna nepazljivost v okvir poslovnega rizika.

V.

V zvezi s problematiko odgovornosti delavcev v strokovnih službah bi posebej omenil problem odgovornosti delavcev za delo podrejenih. Ta problematika pri nas ni niti teoretično niti praktično dovolj razčiščena, v samoupravni zakonodaji pa več ali manj nedefinirana. Postavlja se vprašanje, kako in v kakšni meri je odgovoren delavec za delo svojih podrejenih. Teoretično in praktično

izključujem primere sotorilstva ali udeležbe. Prvenstveno izhajam pri tem vprašanju iz stališča odgovornosti delavcev nad delom podrejenih iz odnosa kontrole oziroma opustitve kontrole v taki meri, da pride do izvršitve protipravnega dejanja, zlasti disciplinskega prekrška.

V delokrog delovnega mesta vodstvenih delavcev avtomatično spada tudi kontrola dela podrejenih ter jo beležejo tudi opisi delovnih mest v gospodarskih organizacijah. Pri obravnavanju te pravne odgovornosti je treba prav tako izhajati iz teorije krivde. Za propuste, ki jih napravijo podrejeni, bodo nadrejeni delavci odgovarjali v primeru, če je tudi na njihovi strani podana krivda zaradi izvršenega protipravnega dejanja po podrejenem delavcu.

V Zakonu o samoupravljanju delovnih ljudi v upravnih organih v SRS je v členu 41 določeno naslednje:

»Delavec v upravnem organu, ki vodi organizacijsko

enoto ali določene zadeve, je odgovoren tako za izvrševanje zadev kakor tudi za akte in ukrepe, ki jih je pri tem storil ali opustil. Za izvrševanje takih aktov in ukrepov ali za njihovo opustitev so odgovorni tudi delavci, ki so akte oziroma ukrepe neposredno izvršili oziroma opustili.«

Iz tega določila vidimo, da so vodje organizacijskih enot soodgovorni tako za izvrševanje zadev, kakor tudi za akte in ukrepe, ki so jih storili ali opustili podrejeni delavci. Ta definicija, ki jo je sicer predpisal zakonodajalec za delo v upravnih organih SRS, bi se lahko uporabila tudi za odgovornost nadrejenih delavcev za delo podrejenih v strokovnih službah gospodarskih organizacij. Mislim pa, da je ta definicija, kot je navedena v citiranem zakonu, tako iz praktičnega kot tudi teoretičnega vidika nekoliko problematična. Iz teoretičnega stališča bi moral za izvrševanje aktov in ukrepov oziroma za njihovo opustitev odgovarjati delavec, ki je te ukrepe ali akte izvršil oziroma opustil. Jasno je, da je definicija drugačna, če gre za izvrševanje aktov ali ukrepov, ali aktov

oziroma opustitev po nalogu nadrejenega. Odgovorni vodja vsake enote, po mojem mišljenju, tako s teoretičnega kot s praktičnega stališča odgovarja le, če je opustil dolžno nadzorstvo za izvrševanje aktov in ukrepov, ali za opustitev aktov in ukrepov po podrejenih. Veliko bolj sprejemljivo je s teoretičnega in praktičnega stališča določilo, ki je izraženo v 8. členu Zakona o gospodarskih prestopkih, ki pravi:

»Odgovorna oseba je odgovorna za gospodarski prestop, če je prišlo do prestopka z njenim dejanjem ali opustitvijo dolžnega nadzorstva in če je pri tem ravnila malomarno, razen če ne določa predpis, s katerim je določen gospodarski prestop, da je mogoče storiti gospodarski prestop samo z naklepom.«

V tem določilu temelji odgovornost nadrejenih za delo podrejenih na opustitvi dolžnega nadzorstva. Ta opustitev dolžnega nadzorstva pa seveda prav tako predstavlja vsaj malomarnost kot krivdo obliko.

Navedenemu problemu samoupravna zakonodaja sploh ali zelo malo posveča pozor-

Obvestilo počitniške skupnosti

Izvillečki iz sklepov samoupravnih organov

● Priprave za letni oddih so v polnem razmahu

● Počitniška skupnost bo odprla vse domove 19. junija

POREČ

Za dom v Poreču sprejemamo prijave še za čas od 19. junija do 3. julija, ter od 7. avgusta do 18. septembra

Ostali dnevi so že zasedeni. Posebnosti v Poreču: dom je obnovljen in nanovo opremljen. Odprt bo tudi bife, s tem pa bo oskrba v domu popolna. Hladilne naprave so dovolj velike! Skratka: dom v Poreču je pripravljen za sprejem gostov v tem letu boljše in lepše kot kdajkoli!

KAMP DUGI OTOK

V kamp sprejemamo prek vse sezone, polno zasedeno je le od 18. julija do 1. avgusta.

Posebnosti v kampu: pripravljamo nabavo hladilnih naprav in razsvetljavo na plin, ker tam ni električne energije. Imamo lastne čolne, tako da bo tudi za to razvedrilo poskrbljeno.

DOM V TRENTI

Prijave sprejemamo za vse izmene prek cele sezone. Priporočamo, da se obračate direktno na upravo počitniške skupnosti v Kranju.

DOM NA BLEDU

Dom je delno zaseden prek cele sezone, posamezne prijave pa še vedno sprejemamo.

Prijave interesentov za vse domove sprejemamo prek sindikatov Iskrinih organizacij ali pa direktno od posameznikov. Naslov: Počitniška skupnost Kranj, Kidričeva 40, tel. št. 21-948.

S to objavo želimo obvestiti vse člane združenega podjetja o stanju zasedenosti naših počitniških domov. Prosim, da pohitite s prijavi, sicer bo uprava prisiljena odstopiti vse proste kapacitete drugim interesantom.

Uprava Počitniške skupnosti

ZAVOD ZA AVTOMATIZACIJO

SKLEPI 2. SEJE SVETA ZAVODA (18. 5. 1967)

● Svet Zavoda sprejema gospodarsko poročilo za prvo trimesečje s tem, da potrudi ukrepe, ki jih je sprejel upravni odbor na 2. seji.

Svet Zavoda pooblašča upravni odbor za pripravo ev. nadaljnjih potrebnih ukrepov za izvajanje gospodarskega načrta z ustrezno dokumentacijo.

Svet Zavoda je razpravljal tudi o problemu dinamike realizacije v času dopustov. V zvezi s tem bo po predlogih SDE razpravljal, kako si zamišljajo dinamiko finančne realizacije v mesecih dopustov, o čemer naj SDE predloži ukrepe svetu Zavoda.

SKLEPI 2. SEJE UO ZAVODA ZA AVTO- MATIZACIJO (16. 5. 1967)

● V ekonomskih enotah, ki preokračujejo dinamični plan vezave sredstev v ne-

dokončanih nalogah tudi z upoštevanjem prejetih avansov in namenskih posojil za naloge, se morajo vsa razpoložljiva sredstva ostanka dohodka, ki je namenjen za izplačilo OD, uporabiti za znižanje vezave sredstev. Če ta sredstva ne zadoščajo, se za kritje razlike znižuje akontacija OD, vendar začasno največ do 10% od obračunanih. Na ta način pridobljena sredstva se uporabijo:

b) za odpis stroškov na finančno nekritih oz. delno nekritih nalogah, ki se ugotavljajo ob periodičnih pregledih,

c) za začasno finanstranje prekoračitve vezave sredstev v nedokončanih nalogah.

● Upravni odbor priporoča vsem svetom delovnih enot, da v skladu s svojimi pristojnostmi sprejmejo sklep o začasni omejitvi izplačevanja morebitnih OD iz poslovnega uspeha na največ 15%.

● Vodstvo Zavoda se zadoži, da posveti posebno pozornost gibanju stroškov in izrabi delovnega časa.

»ISKRA«

tovarna Elektromehanika Kranj

objavlja prosto delovno mesto
v DE »Tehnične službe«

vodja tehnološko-analitskega oddelka

Pogoji: dipl. stroj. inženir z 8-letno prakso na področju študija tehnologije in dela, ali strojni inženir z 12-letno prakso na navedenem področju.

Prosto delovno mesto v obratu mehanizmov — Lipnica:

samostojni konstrukter

Pogoji: strojni inženir z nekaj let prakse ali strojni tehnik z vsaj 5-letno prakso.

Pismene ponudbe sprejema kadroviski oddelk »ISKRA« — ELEKTROMECHANIKA Kranj, Savska loka 4, do 15. 6. 1967.

Dopisujte v »Iskro!«

Naslov uredništva:

Kranj, Savska loka 4
Tel. 22-221, int. 333.

VI.

nosti. V zadnjem času se na vseh mogočih nivojih precej razpravlja o odgovornosti vodilnih ljudi v gospodarskih organizacijah. Ni zanikati, da uspeh podjetja v marsičem zavisi od dela vodilnih delavcev v podjetjih. Se tako dobra organizacija dela pa že v nekoliko večjih podjetjih ne omogoča vodilnim delavcem podjetja voditi delo tako, da bi lahko v vsakem času imeli stalno kontrolo nad delom podrejenih. Ne more se že za vsako izvrševanje zadev, kakor tudi za izvrševanje aktov in ukrepov ali njih opustitev avtomatično naprtiti krivdo nadrejenemu delavcu. Pravna odgovornost nadrejenega delavca temelji tu le na opustitvi dolžnega nadzorstva, kjer pa mora obstojati tudi krivda (naklep ali malomarnost) in ga je le pod takimi pogoji možno klicati na odgovornost. V mnogih primerih pa je glede odgovornosti nadrejenih delavcev za odgovornost podrejenih možno govoriti o moralni ali celo politični odgovornosti, ki pa seveda vsebuje druge posledice (ostavka), kot pa pravna odgovornost.

Poseben problem predstavlja tudi kontrola nad izvajanjem dela strokovnih služb. Ne moremo govoriti o tej ali oni odgovornosti, če ni kontrole, ker le skozi kontrolo lahko ugotavljamo odgovornost. Ugotoviti moramo, da nad delom strokovnih služb mora prvenstveno opravljati kontrola direktor gospodarske organizacije. V skladu z ustavnimi določili in Temelnim zakonom o podjetjih vodi direktor poslovanje podjetja, pri svojem delu je samostojen in osebno odgovoren delovni skupnosti in organom upravljanja delovne organizacije; za zakonitost dela delovne organizacije in za izpolnjevanje z zakonom določenih obveznosti pa je odgovoren tudi družbeni skupnosti. Ta odgovornost direktorja je pravno skoncentrirana na več področjih. Direktor tako odgovarja disciplinsko, materialno in kazensko. Obstaja pa tudi možnost razrešitve direktorja pred potekom dobe, za katero je bil imenovan.

Po določilih člena 57 Temelnjega zakona o podjetjih lahko delavski svet direktor-

ja s svojim sklepom razreši (odstavi), še preden preteče čas, za katerega je bil imenovan:

1. Če s svojim delom huje prekrši ali večkrat prekrši predpise, ki se nanašajo na delo podjetja ali njegovo odgovornost, statut ali druge splošne akte podjetja, če ne utemeljeno noče izvrševati sklepov organov upravljanja ali če ravna očitno njim nasprotno;

2. Če s svojim nevestnim ali nepravilnim delom prizadene podjetju ali družbeni skupnosti večjo škodo, ali če bi bila zaradi njegovega nevestnega ali nepravilnega dela taka škoda lahko nastala;

3. Če zaradi neizvrševanja ali malomarnega izvrševanja dolžnosti podjetje ni moglo izvrševati svojih temeljnih nalog ali je bilo njihovo izvrševanje znatno oteženo;

4. V drugih primerih, ki jih določa zakon.

Iz vseh teh norm vidimo, da je direktor prvenstveno odgovoren za pravilno poslovanje delovne organizacije. Vodstvo poslovanja opravlja sam, s pomočjo strokovnih služb, kakor tudi s sodelovanjem organov upravlja-

nja. Prvenstveno on odgovarja organom upravljanja za delo strokovnih služb. V njegov delokrog spada tudi kontrola nad delom strokovnih služb. Razumljivo pa je, da s tem ni izključena kontrola nad delom strokovnih služb organov upravljanja, vsekakor pa se ta kontrola praviloma izvaja preko direktorja.

Prvenstvena naloga direktorja je torej organizacija in vodenje dela podjetja in s tem seveda tudi organizacija dela, vodenje in kontrola nad strokovnimi službami.

To delo je obsežno, zato je tudi Temelnji zakon o podjetjih uvedel novo obliko zastopstva — prokuro. Uvedba te oblike zastopstva, ki jo je po zakonu možno uvesti le v podjetjih, ki imajo v svojem sestavu tovarne, v združenih podjetjih, v drugih podjetjih pa le, če tako določa poseben zvezni zakon, ter v bankah, ima vsekakor med drugim tudi namen, da vsaj v večjih podjetjih razbremenijo direktorja v določenih poslih blagovnega prometa in mu da možnosti posvetiti se predvsem organizaciji in vodenju dela podjetja.

Cela vrsta statutov gospodarskih organizacij, ki so v skladu s členom 59 Temelnjega zakona o podjetjih uvedli nadzorni organ kot poseben organ upravljanja, so tudi temu nadzornemu organu prepustile kontrolo nad izvajanjem poslovanja strokovnih služb.

Člen 60 Temelnjega zakona o podjetjih določa naslednje:

»Pravice in dolžnosti nadzornega organa določa statut skladno z ustavo in zakoni.

Nadzorni organ nadzoruje zlasti, kako se izvajajo določbe statuta in drugih splošnih aktov, v katerih so določene pravice članov delovne skupnosti podjetja in njegovih delov (delovne enote in dr.) v upravljanju ter pravice organov upravljanja v podjetju, kot tudi, ali se te pravice uveljavljajo na tak način in po takem postopku, kot je določeno v statutu oziroma drugem splošnem aktu.

Člani delovne skupnosti se lahko obračajo neposredno na nadzorni organ v primerih kršitve pravic v upravljanju.

Nadzorni organ ima pravico in dolžnost opozoriti

Kot znano, so se za dan mladosti pomerili športniki tudi v kranjski tovarni. Slika kaže moštvi (mali nogomet) ATN 3 : »Produkcija«. Zmagal je ekipa ATN 3 z rezultatom 3:1. Isto moštvo (iz razvoja ATN) je doseglo tudi v finalu prvo mesto. — Ker vseh poročil športnih srečanj še nimamo in bo razglasitev rezultatov in podelitev nagrad šele po zaključku tiskanja te številke glasila, bomo o tem kaj več poročali v naslednji številki

Izreden športni uspeh

IV. DELAVSKO-ŠPORTNE IGRE
ČRNO MELJ 1967

ISKRA — SEMIC
ZMAGOVALEC

Za letošnje IV. delavsko-športne igre Črnomelj 1967 je vladalo v tovarni kondenzatorjev Semič veliko zanimanje. Občinski sindikalni svet je razpisal tekmovanje v odbojki, malem nogometu, kolesarjenju, streljanju, šahu,

organ upravljanja, če misli, da je njegov sklep v nasprotju s statutom ali kakšnim drugim splošnim aktom.

Mnenja sem, da — v kolikor so v nekaterih gospodarskih organizacijah prepustili nadzornemu organu kontrolo nad izvajanjem dela strokovnih služb — to ni v skladu s členom 60 Temeljnega zakona o podjetjih. Po citiranem določilu tega člena nadzorni organ ne presoja poslovanje podjetja, kolikor ne prizadeva pravic upravljanja. Organa upravljanja, kot sta upravni odbor in delavski svet, pa imata, bodisi preko direktorja ali pa tudi neposredno, pravico izvajati kontrolo nad delom strokovnih služb, saj s tem kontrolirata izvajanje lastnih sklepov.

Organizacija kontrole nad delom strokovnih služb je v gospodarskih organizacijah v mnogih primerih šibka, nezadovoljiva, z interno zakonodajo nedefinirana. Vse to pogojuje slabo poslovanje strokovnih služb in s tem slabo poslovanje vsega podjetja.

(Dalje prihodnjič)

kegljanju, atletiki in vlečenju malem nogometu, kegljanju, streljanju.

Kolektiv tovarne kondenzatorjev Semič je tudi letos sodeloval v delavsko-športnih igrah s prek 140 tekmovalci v 34 ekipah v vseh panogah. Najbolj je bilo množično tekmovanje v streljanju za ženske in moške.

TRETIJIC NAJVISJE PRIZNANJE

Za tako številčno udeležbo je tovarna Semič že tretje leto prejela najvišje priznanje pokal »Masovnosti«. Borba za masovnost je bila letošnje leto zelo velika, saj so se potegovali za to priznanje »ELEKTRO«, »BELT«, »RUDNIK« in »OBČINA«, vendar je v končnem seštevku točk »ISKRA« zmagala. Tudi v ostalih športnih panogah je bil viden napredek.

Rezultati:

Prvo mesto v vlečenju vrvi in streljanju (ženske). Ekipa žensk je bila v streljanju leta 1965, 1966 in 1967 prva in tako osvojila pokal v trajno last. Drugo mesto pri kolesarjenju (moški) in kegljanju (ženske). Ekipa žensk si je letos pripravila prvo mesto s tem, ker na prvem tekmovanju niso nastopile kompletne. Leta 1965 in 1966 so bile prve in tako bodo morale v letu 1968 ponovno priboriti prvo mesto in osvojiti pokal v trajno last.

Tretje mesto v odbojki (moški), streljanju (ženske), streljanju (moški), metu krogle in kegljanju (ženske). Nadalje so osvojili še eno četrto in tri peta mesta.

Tekmovalci in tekmovalke se že sedaj vneto pripravljajo za tretje letne športne igre ZP ISKRA. Nastopili bodo v

Pisma bralcev

POZDRAV OD VOJAKOV
Tov. uredniki!

Za redno pošiljanje časopisa »Iskra« se iskreno zahvaljujem, kajti to mi je edina vez o dogajanju v podjetju.

Pozdravljam vse sodelavce

v tovarni električnih merilnih instrumentov v Otočah in jim želim še dosti delovnih uspehov.

Lepo pozdrav od vojaka
Žarka Čampe
V. P. 4290 VE-3
Požarevac - Srbija

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega očeta

VINKA BRENKA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v obratu števca ter prijateljem za izrečeno sožalje, poklonjeni venec in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Vinko Brenk

ZAHVALA

Ob bridki izgubi drage mame

FRANCKE MILAČ

se iskreno zahvaljujem sodelavcem linije koordinatnega stikalnika in vrtalnice ATN v tovarni »Elektromehanika« Kranj za izkazano denarno pomoč in izraženo sožalje.

Dragica Mlač

Tekma v malem nogometu »vzdrževanje« : »orodjarna« se je končala s 3:2

OBVESTILO

Za letošnje letovanje ponovno objavljamo prijavnico, hkrati pa obveščamo člane kolektiva, naj podrobnosti o letovanju preberejo v 11., 17. in 18. številki glasila »Iskra«.

Prijava za letovanje

Priimek in ime zaposlen v organizaciji
(tovarni) kraj
naslov bivališča bom(o)
letoval(i) od do
število odraslih število otrok do 10. let starosti potrebujem
skupno število postelj
V kolikor ne bi bila potrjena rezervacija v zgoraj navedenem domu, pride v poštev
še kraj od do
Kraj, dne
Prijavljenec:

Potrdilo

izpolni organizacija — potrdi »Počitniška skupnost«

Potrjujemo rezervacijo za tov. iz
organizacije (tovarne) kraj
v počitniškem domu od
do za skupaj prijavljenih oseb sobo s ležišči.
Potrdilo služi kot napotnica, s katero se prijavljenec izkaže ob prihodu v dom, obenem s potrdilom o vplačani akontaciji. V kolikor nima prijavljenec obeh potrdil, ga upravnik v domu ni dolžan sprejeti.
V Kranju,